

LBRIS

We know
books

DRAGOȘ OBREJA

*Ce vrem noi
și ce vor zeii*

—roman—

LETRAS
Promovăm autorii români

sala a început să aplaude plini de frenezie. Deși în mod normal nu aș fi permis o astfel de conduită specifică sălilor de spectacol, le-am mulțumit pentru sinceritatea gestului lor și le-am propus să ne continuăm activitatea.

Ambiția mea în ceea ce privește istoria Esco-Falanului nu a rămas uitată nici o clipă. Din moment ce nu puteam găsi toate sursele clandestine de una singură, am apelat la cei doi studenți ai mei pe care îi coordonez pentru teza lor de doctorat. Va fi o muncă dificilă pentru noi toți, însă voi face tot posibilul ca să-i sprijin, până la epuizare dacă va fi cazul.

Am reușit să schițez, într-un caiet de-al meu, datele celor optsprezece lideri ai Esco-Falanului. Am încercat, cu toată energia posibilă, să-mi amintesc anii de domnie ai fiecăruia, dar și numele lor. Voi lăsa mai jos ceea ce am strâns.

Lipsește doi lideri ai Esco-Falanului, care au condus acest loc cel mai probabil între anii 206 și 288 din vârsta sacrului loc. Nu știu de unde aș putea lua informații despre cei optzeci și doi de ani lipsă, însă sper că voi reuși de acum încolo.

Chiar dacă, pentru moment, efortul meu de a-mi expune trecutul se oprește aici, răscolirea tuturor datelor pierdute din Esco-Falan abia acum începe. Prin urmare, sper că vei mai auzi de mine, cititorule! După cum însuși Buddha îmi spusese la prima mea sosire pe tărâmul zeilor: „Mult mai multe ar mai fi de spus, însă timpul nostru a ajuns la final”.

1. Primstaretul Panakra: 1-96

2. Calugarul lama Pudarta Nagatama: 96-114

3. Calugarul budist Jayasurya: 114-175

4. Calugarul animist Bennubis: 175-191

5. Calugarul Yajnadhar: 191-206

6.-

7.-

8. Calugarul Damian: 288-299

9. Calugarul Octavius: 299-309

10. Calugarul Sirius: 309-325

11. Rabinul Yom Tov: 325-371

12. Calugarul Rodaman: 371-396

13. Calugarul Gavrilius: 396-419

14. Calugarul Sukhbataar: 419-451

15. Calugarul Toriyah: 451-501

16. Calugarul Irmuk: 501-513

17. Calugarul Magnolian: 513-518

18. Calugarul Cherzegan: 518-567

19. Calugarul Vistan: 567-595

20. Arhimaica Sidonia: 595-597

21. Calugarul Stivopol: 597-?

Imediat cum am deschis ochii, am dat de peretele alb și ușor mucegăit pe alocuri, aflat în fața mea. Știam că va trebui să mă obișnuiesc cu priveliștea aceasta, căci motivul pentru care am ajuns aici a fost cu totul independent de voința mea. Este totuși vital să ne îndeplinim atribuțiile, indiferent de propriile dorințe, așa cum și Dumnezeu a făcut lumea luând în calcul eventualele lucruri care l-ar putea nemulțumi.

Sinceră să fiu, la un moment dat te obișnuiești cu ideea că nu mai stă în puterile tale să schimbi ceva, iar noul tău destin devine motivul pentru care mai trăiești. Și Slavă Cerului! Orice ar fi, îmi doresc nespus să mai am de trăit, chiar dacă o voi face în locul ăsta.

Când toate cărțile îți spun „dacă vrei să fii cu adevărat fericit, nu te compara cu ceilalți!”, încep să mă gândesc destul de serios de unde vin ideile astea. Cu atât mai mult cu cât aceeași idee se răspândește dintr-o sursă în alta fără ca nimeni să o pună, cât mai detaliat cu putință, sub semnul întrebării. Dacă vrei să fii altul, cum ai putea să faci asta fără să-i observi pe cei din jurul tău? Eu aș reformula acel îndemn destul de diferit: „Dacă vrei să fii fericit, nu te compara cu ceilalți *decât dacă ești dispus să faci ceva în sensul acesta*”.

Acum că am rămas definitiv într-un loc unde nu mai am pe nimeni, singurul refugiu ar putea fi acela de a cunoaște pe cineva care să facă timpul să se scurgă mai repede. Mă rog, poate nu e cel mai fericit cuvânt. Mai repede înseamnă mai

aproape de moarte. Salonul în care stau are două paturi, însă nu știu să mai fi stat cineva în celălalt pat. E într-adevăr o zonă liniștită. Probabil de asta nici nu vin prea mulți oameni aici.

Amintisem de modul în care mi se schimbase viața odată cu venirea mea aici. Aș fi ipocrită să nu remarc și avantajele unei astfel de schimbări. După aproape douăzeci de ani petrecuți la catedră în fața atâtor studenți, cei care-mi seamănă păreau că mă înțeleg de fiecare dată. Ori poate așa mi se părea mie. În fine, îmi amintesc chiar și acum cu câtă îndârjire încercam să aflu adevărul, să aflu de ce mi se întâmplă tocmai mie. Dar toți ne-am gândit la asta la un moment dat, nu-i așa? Credeam că pentru unele lucruri merită să lupti, să insiști, să devii cicălitoare, poate chiar arogantă. Uneori însă știi că tot efortul tău se duce în van...

—Domnișoară Naidin, e timpul pentru rugăciune.

—Desigur, Arhimaică. Cobor în două minute.

Arhimaica Stareță era întotdeauna promptă în ceea ce o privește datoria. De ce i se spune așa mi-am dat seama destul de târziu. Arhimaica Stareță e tipul acela de lider care s-a făcut cunoscut așa de bine prin poziția sa ierarhică, încât nici nu mai contează ce nume are.

Esco-Falan nu e nici pe departe un loc unde oamenii adoptă o conduită fanatică. Totuși, există cele câteva rugăciuni zilnice pe care nu le poți omite. Și nici nu vrei asta, fiindcă, la urma urmei, de asta ai ajuns la Esco-Falan. Pentru spiritul tău.

Am renunțat la costumația ceva mai lejeră pentru salon și mi-am luat hainele negre, pentru rugăciune. Fusta era ușor prea

strânsă pe mine și trecea dincolo de glezne, bineînțeles. Bluza era parcă perfect croită pentru Esco-Falan, dat fiind faptul că aici, indiferent de anotimp sau de momentul zilei, temperatura nu părăsea niciodată intervalul 21-22 de grade. Însăși Arhimaica Stareță avea grijă de lucrul acesta.

Am coborât patru etaje, până în Amfiteatrul Mântuirii. Deși Esco-Falan deține trei lifturi despre care nu am auzit să se fi stricat vreodată, prefer să folosesc scările. Nu știi niciodată ce se poate întâmpla, iar eu caut să nu ajung în situația de a rata momentul rugăciunii. Ori poate gândeam lucrurile astea fiindcă ajunseseam nu de multă vreme în Esco-Falan. Cu toții știm cum oamenii lipsiți de experiență vor să lase mereu o impresie favorabilă.

Am ocupat locul meu pe covorașul Amfiteatrului, așteptându-i și pe ceilalți. Nu pot să nu remarc faptul că se aflau și scaune, însă după modul în care erau alcătuite, contrar tonului mobilierului și pereților, arăta destul de clar că reprezentau o achiziție recentă în Esco-Falan.

2

Sfârșitul rugăciunii de la mijlocul zilei îi urma, zilnic, masa de prânz. Era totodată singura masă la care Arhimaica Stareță ne obliga să venim. Oricum, după mai bine de o oră în Amfiteatrul Mântuirii, te cuprindea o poftă de mâncare imposibil de neglijat. Mesele erau înalte, cam pe la nivelul coatelor, iar conform obiceiului cu toții mâncam în picioare, dat fiind faptul că nu există scaune. Arhimaica Stareță mergea pe o încredere destul

de mare în noi, măcar în privința mâncării, din moment ce ne lăsa să ne servim singuri din vasele gigantice în care se preparau felurile. Totuși, Arhimaica ședea pe o platformă aproape de tavanul bucătăriei, adică la peste douăzeci de metri deasupra noastră, pentru a privi cum avea să decurgă și masa de astăzi.

Cazanul cu supă era de obicei cel care se golea primul, chiar și înaintea brânzei sau ouălor. M-am pus la masă lângă călugărul Vistan, despre care auzisem că fusese stareț înaintea Arhimaicii. În orice caz, la aceeași masă se aflau și veteranii din Esco-Falan, care i-au prins la conducere pe ultimii trei stareți. Vorbeau între ei lăsând impresia că se știau de o viață, lucru pe de o parte adevărat, dat fiind faptul că cei mai mulți de aici renunțaseră la viața clasică pe la vârsta de douăzeci de ani. Pe lângă asta, Vistan a avut una dintre cele mai interesante domnii (dacă o pot numi așa) din Esco-Falan, de aproape treizeci de ani. Într-un astfel de context, e oarecum firesc să rămâi atașat de liderul tinereților tale. Probabil așa ia naștere nostalgia, în numele căreia suntem dispuși să facem o groază de lucruri, multe dintre ele necugetate. Nu aveam de gând să mă alătur conversației fostului stareț, curios să asculte părerile celor de la masă cu privire la abilitățile Arhimaicii de a gestiona Esco-Falanul.

Era totuși un lucru care mă măcina de multă vreme. Într-un colț al bucătăriei gigantice se afla un bătrân ciung și aproape orb, care stătea singur în fiecare zi și trăgea cu ochiul, atât cât mai vedea, spre noi ceilalți. Toți auzeau vocea lui răstită cu care era obișnuit să vorbească, însă pentru toți părea a fi ceva normal. Deși vorbea singur, nu părea să îl revolte asta în vreun fel. Sinceră să fiu, cred că eu eram singura mirată de prezența aceea deformată de bătrânețe, dat fiind faptul că nu sunt de prea multă

vreme aici. Am simțit totuși nevoia să întrerup discuția comensalilor mei.

—Cine e bătrânul acela din colț? Îl văd mereu singur.

Veteranii începuseră să zâmbească cu subînțeles la fostul stareț Vistan, probabil deja sătui să audă întrebarea asta. O veterană pe la vreo șaptezeci de ani oferi în final câteva lămuriri.

—Bietul Stivopol! Deși e trecut de o sută de ani, cred că abia acum simte și el că trăiește. Până la starețul Vistan aici de față, de care ne bucurăm astăzi grație Domnului, Stivopol nu a avut noroc de vreun trai prea liniștit. Pe lângă asta, oftă veterana, tot pomenește că vede zei hinduși plimbându-se pe holurile Esco-Falanului. Mare e Grădina Domnului și numai El le înțelege pe toate!

Din moment ce avusesem impresia că nu mai erau lucruri de discutat în acel moment (oh, și cât de tare mă înșelasem!), m-am ridicat de la masă și m-am îndreptat către salonul meu. Mare mi-a fost mirarea când am deschis ușa camerei. Arhimaica mă aștepta în dreptul ferestrei, având mâinile încrucișate și privirea fulger îndreptată către mine. Nu a ezitat să treacă direct la subiect.

—Domnișoară Naidin... acum că te acomodezi aici pe zi ce trece, pare-se că începi să-i cunoști pe toți cei din Esco-Falan. Mă văd însă dator să îți dau anumite sfaturi pe care nu cred că le vei primi de altundeva, din moment ce nimeni în afară de Dumnezeu nu cunoaște intențiile celorlalți.

—Ce sfaturi aveți, Arhimaică?

—Nu știu cum s-o spun, să nu sune prea înfricoșător, însă orice ai face, te-aș ruga să nu umbli singură pe aici, mai ales dacă știi că urmează niște adunări, cum ar fi la rugăciune sau la masă.

—Nu cred că înțeleg, Arhimaică, i-am răspuns cu ochii aproape holbați.

—Ține minte atât: orice ai face, evită plimbările în solitudine prin Esco-Falan. Nu ai observat că toți se grupează atunci când începe rugăciunea? Nu ai observat că toți își caută comeseni atunci când începe prânzul? Chiar și faptul că stai singură aici în salon poate deveni periculos.

Țineam cu tot dinadinsul să o întreb pe Arhimaica Ștareță de dilema care mă apăsa.

—Dar Stivopol? El de ce stă de fiecare dată singur?

—E cam greu să ai o părere concretă despre el, răspunse Arhimaica după o scurtă cugetare. De aceea, momentan nu pot decât să îți recomand să îl eviți pe cât posibil. Știi cum se spune, domnișoară Naidin, „Că știe Domnul calea dreptilor, iar calea necredincioșilor va pieri”¹.

Arhimaica plecă, mulțumită de faptul că și-a făcut treaba. Însă ceea ce crezusem a fi o venire fortuită din partea acesteia era, de fapt, așa cum mi-am dat seama mult mai târziu, o mișcare atent calculată.

¹ Psalmi, 1:6.

În dimineața următoare m-am trezit, ca de obicei, pe la cinci. Când soarele stă să răsară... acesta pare a fi cel mai frumos moment pentru rugăciune, însă cum rugăciunea avea să înceapă la cinci și jumătate, nu am avut foarte mult timp să mă pregătesc. În fine, știu că nu am nici un drept să mă plâng de un astfel de program.

*

Din câte am înțeles din surse care și-au păstrat legitimitatea în Esco-Falan, domnia de 49 de ani a starețului Cherzegan, pe lângă brutalitatea care l-a făcut deja faimos, fusese marcată și de cele mai severe reguli în privința rugăciunii. Cele mai lungi rugăciuni din timpul lui Cherzegan aveau loc noaptea, de la două la șase dimineața, iar orice absență era pedepsită sever, indiferent de motiv. Oricum, nici nu puteai spera să mai dormi după ora șase, fiindcă la șapte și un sfert urma altă sesiune de rugăciuni, timp de încă două ore. Desigur, asta nu e tot, dar nu are rost să înșir aici toate activitățile spartane ale fostului stareț Cherzegan.

Fostul stareț Vistan, care l-a urmat pe Cherzegan începând cu 567 vârsta Esco-Falanului, și-a propus să aducă câteva reforme care să mai înlăture din brutalitatea stilului propus de Cherzegan. Desigur, cei mai mulți au privit cu ochi buni această intenție, însă nu și bătrânul Stivopol, un nostalgic înfocat al autorității severe, căreia nu-i scapă nimic.

Știu destul de bine faptul că Stivopol este o prezență controversată în Esco-Falan. Cel mai probabil a auzit multe lucruri pe aici, chiar și unele care nu trebuia să fie auzite. Cum lucrurile bizare nu se opresc nici pe departe aici, este cel puțin interesant faptul că Stivopol, din câte am înțeles, a rămas în continuare atașat de Cherzegan, în ciuda tuturor chinurilor la care au fost supuși cu toții.

*

Am ieșit din cameră și m-am îndreptat spre scările care, desigur, aveau să mă ducă și astăzi în Amfiteatrul Mântuirii. Aparent, astăzi nu mai eram singură pe scări. Veterana Capilosoza cobora treptele lent, dată fiind vârsta ei onorabilă. Bănuiala mea era aceea că veterana era o apropiată a fostului stareț Vistan, dat fiind faptul că stăteau mereu unul în prezența celuilalt la masă. Totuși, avertismentul Arhimaicii Starețe mă alertase destul de serios, motiv pentru care aveam de gând să nu mai umblu singură pe aici, cel puțin pentru o vreme. Se pare că asta nu era o problemă prea mare pentru Veterana Capilosoza, care mă abordase, deși exista o distanță considerabilă între noi.

—Doamne! A fost o noapte cam agitată. Nu crezi, domnișoară Naidin?

—Nu am simțit, sinceră să fiu. Îmi pare rău!

—E în regulă! E posibil să fiu eu mai tulburată în ultima perioadă. Uneori Dumnezeu ne încearcă în special ca să ne vadă reacțiile.

—Mare dreptate aveți, veterană Capilosoza.

Drumul până în Amfiteatru pare mult mai scurt atunci când ești însoțit. Poate că sfatul Arhimaicii Starețe chiar era unul de bun augur. Arhimaica era faimoasă pentru faptul că avea mereu cele mai spirituale soluții pentru problemele oamenilor.

Sincer, nu m-am putut abține să deschid subiectul sensibil în prezența veteranei Capilosoza, în ciuda faptului că puteam fi oricând bârfită ulterior în prezența fostului stareț Vistan.

—Veterană, cine e Stivopol? Pare că nu a avut o viață tocmai fericită.

—La ce te referi? răspunse ea încruntându-se din sprâncene, vizibil nedumerită de întrebare.

—Nu știu cum să vă spun... pare destul de controversat. Cum stă mereu de unul singur și vorbește numai pentru el.

—Da... îmi răspunse, însă era de departe clar că nu voia să se oprească din vorbit. Totuși, o făcuse.

În fine, am ajuns și la locul rugăciunii. Am ocupat locul meu de lângă fereastră. Arhimaica era deja în față, unde muta câteva scaune dintr-un loc în altul și dădea impresia că mai așteaptă câteva zeci de invitați, lucru imposibil, dat fiind faptul că nimeni nu a auzit de Esco-Falan până nu a ajuns să-l și vadă. Ceva nou urma să aibă loc, dat fiind faptul că nimeni nu era în poziție de rugăciune. Arhimaica, o femeie într-adevăr mică de statură, urcă pe un postament pentru a fi vizibilă. Părea să urmeze un discurs vital pentru noi toți. Personal, nu mai asistasem la vreun discurs al Arhimaicii Starețe. Sunetele din Amfiteatru arătau destul de clar că era o premieră pentru majoritatea celor prezenți. În spatele meu, veteranul Cornelus spunea că nu s-a mai ținut un